

INHOUD

Woord vooraf	9
I. SPELEN	
‘Ja Julius, jij wordt écht prof!’	14
‘Het zat er toen al in bij die dondersteen’	19
Wegfietsen, heel hard doortrappen en wegblijven	24
Knakworsten voor de wedstrijd, trekdrop erna	30
II. GROEIEN	
Twee beloften	38
Terechtgewezen in Zwolle	46
Vijf weken prof	51
Wat voor renner?	53
‘Ik wou dat Julius hem ook mocht dragen...’	55
Naar Quick-Step Floors	62
Een prof en een belofte	65
From the bottom	73
Jakobsen-Viviani: 5-1	77
Spartelen	80
‘Hij is pas 22 man, fantastisch!’	89
‘Bang? Hoezo?’	95
‘Ik heb hier een positieve zwangerschapstest’	101

III. VALLEN

‘Mama, niet hier komen, níét doen...’	106
‘Het valt echt mee, Faab...’	130
Oorlogsverslag van Renaat Schotte	132
Een jaar erbij	135
Revalideren met ome Cor	137
‘A real racing head’	146
‘Er zijn zo veel manieren om er te komen’	150
‘Misschien vind je het wel heel stom dat ik dit geef...’	155

IV. OPSTAAN

Stiekem dromen van opnieuw winnen	160
‘Ik rijd de sterren ook niet van de hemel, hè...’	165
Terug in het peloton	169
‘I think it’s still in there’	172
Nog steeds wat uit te vogelen	177
Gaviria’s kippenvel	180
Een jaar later	183

V. DOORGAAN

Fokking Polen	190
‘Hair on his chest’	193
Mogen wordt moeten	199
Eerste kans, eerste Touretappe	201
Voorbij de finish	210
‘He’s my friend...’	214
Thuis	221
Epiloog	222

WOORD VOORAF

Het idee om twee eerstejaars beloften te gaan volgen ontstond in maart 2015, toen ik tijdens een wedstrijd te gast was in de ploegleidersauto van de toen twee maanden oude continentale wielerploeg SEG Racing Academy. De koers: Energiewacht Dwars door Drenthe. Lengte: bijna 197 kilometer. Start en finish in Roden.

Toen we na ruim anderhalf uur vanuit Assen zuidwaarts reden over de E232 in de richting van Beilen en de oostenwind het achterste deel van het peloton in plukjes uit elkaar blies, leek de ploegenpresentatie van die morgen heel ver weg. Daar stonden de jonge renners gloedvol op het podium, de benen gladgeschoren, de tricots smetteloos schoon, een grijs op de frisse koppen. Het collectieve optimisme over wat ging komen was voelbaar, niet één renner leek er ook maar in de geringste mate aan te twijfelen: vandaag zou hij uitstekende benen hebben, vandaag kon wel eens zijn dag worden.

Ik vroeg me bij de presentatie af: hoeveel van de beloften aan de start zouden ervan dromen om ooit te tekenen bij een profploeg? Zo aan die koppen te zien: iedereen. Ze rijden niet voor niets in een categorie die niet zijn naam ontleent aan de leeftijd van de renners, maar aan wat er mogelijk in het verschiet ligt: de *beloften*. En zeg nou zelf, iedereen wil toch graag een belofte zijn?

Een kleine 100 kilometer na de start is meer dan de helft van de renners al kansloos voor de overwinning. De geloste renners – sommigen in een

groepje van een man of vier, anderen alleen – doen denken aan spartelende vissen op het droge: wanhopig, maar zich zonder voorbehoud verzettend tegen wat zo overduidelijk onafwendbaar is. Ploegleider en ex-prof Michiel Elijzen in de auto, naast me: ‘Als ik dit zie, hè, dan ben ik zo blij dat ik niet meer fiets...’

Vanuit de verwarmde wagen, een zak krentenbollen op schoot, Radiohead op de radio, kijk ik met stijgende verbazing naar de van pijn vertrokken gezichten, de amechtig wringende wielrennerslichamen, op nog geen meter bij me vandaan. Waarom doet iemand zichzelf dit aan? Hoever moet die droom van een profcontract wel niet weg lijken als die genadeloze wind je hier over de kale Drentse vlakte tegen het lijf ramt en je nog voor de helft van de koers moet lossen? En hoe voelt dat dan morgenochtend, als je weer op je fiets stapt voor je trainingsrondje, de benen beurs, net als je hoofd? Het zo tot de verbeelding sprekende en op momenten schijnbaar glamoureuze wereldje van het profwielrennen kan nauwelijks verder weg zijn dan hier, op dit moment, voor deze jongens.

Onderweg naar huis houdt het me nog steeds bezig. Wat een genadeloos harde sport is dit toch en wat moet het moeilijk zijn om je te onderscheiden tussen al die andere getalenteerde, onverzettelijke jonge renners. Hoe ga je ooit zorgen dat je wordt opgemerkt door een profploeg? Wie ziet je hier überhaupt fietsen? Ik neem mij voor om, voor een artikelenreeks in *De Muur*, enkele eerstejaars beloften te volgen tijdens hun schijnbaar zo onmetelijk zware opdracht om het te schoppen tot beroepswielrenner.

Aanvankelijk had ik goede hoop dat een van de twee jonge renners die ik vanaf dat moment volgde, Fabio Jakobsen en Julius van den Berg, het zou schoppen tot profwielrenner. Zou de ander het niet halen, dan zou dat, voor het verhaal in ieder geval, alleen maar mooi zijn. Over de mogelijkheid dat ze het allebei zouden redden, dacht ik geen moment na. Maar het gebeurde wel.

Mijn aanvankelijke voornemen was om alleen de reis naar het profbestaan – of niet – vast te leggen. Maar toen de jongens eenmaal beiden hun

eerste kilometers als prof hadden afgelegd, leek het me ineens belachelijk om te stoppen. Want waarom stoppen als het nog interessant is? En in zekere zin begon het avontuur nu pas... En dus ging ik door.

Zo werd een verhaal over twee beloftenrenners een verhaal over twee jonge profwielrenners. Jongens die ik volwassen zag worden binnen de extreme context van het wielerpeloton, met veel kenmerken van een snelkookpan. Wat ze onderweg tegenkwamen, de manier waarop ze daarmee omgingen, eigenlijk werd het verhaal met de jaren alleen maar interessanter. Net als het gegeven dat het leven dat ze leidden (en leiden), zo volstrekt anders is dan – of zelfs tegengesteld aan – dat van leeftijdsgenoten. En al gingen ze rijden voor verschillende ploegen, de vriendschap bleef – en verdiepte zich.

En toen was er de val. Op heel wrange wijze verbeeldde Fabio's bijna fatale crash in Polen het extreme leven dat de jongens leiden. De val heeft, achteraf bezien, voor beide jongens gewerkt als een versneller en een versterker. Van hun proces van volwassen worden én van hun vriendschap. Want samen lachen en samen winnen mag een band creëren, als de dood eenmaal zo dichtbij komt en alsnog wordt afgewend, dan staat alles daarna in een ander licht. Dat ik er getuige van mocht zijn hoe de jongens, met alles wat ze de laatste jaren tegenkwamen, opnieuw opstonden en uitgroeiden tot stabiele, open en overal geliefde topsporters, maakt dat dit boek, nog voor er ook maar een enkel exemplaar verkocht is, voor mij al een succes is.

In het voorjaar van 2015, nu bijna acht jaar geleden, moest de reis nog beginnen. Ik zag Fabio en Julius, samen met hun ploeggenoten, uit de zijuitgang van een eenvoudig hotel in Roden stappen. Twee doodgewone knapen die toevallig iets goed konden. Met geen flauw benul van wat er voor hen lag, slechts één plan: wielrenner worden van beroep.

I

SPELEN

‘Ja Julius, jij wordt écht prof!’

Maart 2012, Lierop

Op een koude ochtend in het voorjaar van 2012 staan in het Brabantse Lierop honderdvijftig jongens van vijftien en zestien midden op de weg, een racefiets aan de hand. Ze wachten op het startschot voor de nieuwelingenkoers van de Meeus Race, een klassieker over 60 kilometer. Vooraan staan een paar ambitieuze rennertjes te dringen. Sommigen willen straks snel in de aanval, anderen zijn juist bang om de slag te missen.

Verderop lijken de jongens zich niet al te druk te maken – hoe verder naar achteren, hoe relaxter de koppen. Maar schijn bedriegt. Want helemaal achteraan staat een wat slungelachtige vijftienjarige jongen die bloednervuus is. Zijn rechterhand omklemt het stuur van een loodzware stalen Cannondale, zijn rode haar steekt aan weerszijden onder zijn helm uit. Zijn naam: Julius van den Berg.

Het is Julius' allereerste wielervedstrijd op nationaal niveau. Nog geen jaar geleden begon hij met wielrennen en hij vond het meteen prachtig. Lekker hard rijden en kapotgaan. Hij stond er soms zelf versteld van dat hoe meer pijn hij leed tijdens de training, hoe meer plezier hij eraan beleefde. Al bij de eerste clubtrainingen merkte hij dat er maar weinigen waren die hem konden volgen.

Maar bij wedstrijden ligt dat anders. Het heeft te maken met het probleem dat iedere wielrenner kent die op latere leeftijd begint met fietsen: rijden in een grote groep is doodeng. Het zorgt ervoor dat Julius er steevast, zelfs bij de clubwedstrijdjes, voor kiest om helemaal achteraan te fietsen, zodat hij wat ruimte kan houden tot het laatste wiel. Het resultaat is wel dat hij doorgaans vroeg of laat wordt gelost.

De jongens in Lierop om Julius heen lijken zich niet druk te maken over wat er komen gaat – ze staan ontspannen te keuvelen. Dat geldt al helemaal voor de jongen naast Julius. Deze knaap, ook vijftien, heeft donker haar en

is bijna een kop kleiner dan Julius. Hij draagt een veel te ruim, vormloos wielerticot met lange mouwen in het geel, rood en zwart van Rennersclub Jan van Arckel. Hij heeft een brutale, blijmoedige blik die vooral duidelijk lijkt te maken dat hij voor de duvel niet bang is. Daar is ook weinig reden toe, want hij kan sturen als de beste. Hij fietst al vanaf zijn tiende bij de club, inclusief veldritjes in de winter en die wint hij geregeld. De reden dat hij hier nu achteraan staat, is tegenovergesteld aan die van Julius van den Berg: hij weet dat hij, zodra hij wil, in een oogwenk voor in de groep zit. Zijn naam: Fabio Jakobsen.

Juni 2015, Sittard

‘Ja, we komen eraan! We hebben boodschappen gedaan. Vijf minuten!’

Aan de lijn heb ik Fabio, achttien jaar. We hebben afgesproken dat ik naar Sittard kom om hem en Julius voor de eerste keer te spreken. Ik sta hier nu al een tijdje te wachten op de jongens. Ik ben bij Huis Watersley, een voormalig kloostercomplex met bijbehorend landgoed aan de voet van de Kollenberg aan de zuidelijke rand van Sittard. Eromheen staan enkele nogal uitgewoonde appartementengebouwen uit, zo lijkt het, de jaren zeventig. In de vleugel van een ervan verblijven momenteel vier SEG-renners: Fabio Jakobsen, Julius van den Berg, de Brit Alex Peters en de Chinees Zhi Hui Jiang.

Het geluid van een auto, een diesel. ‘Koppeling los,’ mompel ik wanneer ik de motor veel te veel loze toeren hoor maken. Direct daarop komt een zwart vw-busje de bocht om, iets te hard, iets te onbeheerst. Maar het kan, er is hier alle ruimte en er is geen mens te zien. Achter het stuur zit een donkerharige jongeman, een beetje voorovergebogen. Op zijn hoofd een cap, achterstevoren. Het busje parkeert hij met een licht slipgeluid voor het gebouw en nog voordat de motor afslaat gaat het portier open. Ik heb mijn arm nog niet opgetild of hij staat al voor me.

‘Hoi. Ik ben Fabio!’

Fabio is rond de één meter tachtig, heeft donkere, stevige wenkbrauwen en een rond gezicht met donkerblauwe, sprekende ogen. Hij oogt uitgesproken vriendelijk, vrolijk en een tikje brutaal. Zijn lichaamshouding is trots, met de borst vooruit en uit zijn korte broek steken een paar gedrongen, bovenmatig gespierde benen, onberispelijk geschoren.

‘Je wou mee-eten toch?’

‘Nou ja, als het kan...’

‘Nee, komt goed!’

Achter hem slaat een autodeur dicht, kort daarop nog een. Nog twee jonge sporters, net als Fabio van top tot teen gestoken in de donkerblauwe SEG-kleding met paars-rose accenten. De eerste, lichtgetinte huid, rank van gestalte, oogt een beetje schuw en al even vriendelijk als Fabio. Hij stelt zich, in het Engels, voor als Alex Peters en maakt zich daarna direct uit de voeten.

Dan moet de laatste Julius van den Berg zijn. Ik zie hem op de rug, hij draagt een kartonnen doos met boodschappen op zijn linkerarm, met zijn rechter trekt hij de schuifdeur van het busje dicht. Dan draait hij zich mijn kant op. Een flinke grijns.

‘Hoi! Julius!’

Julius’ stem is veel donkerder dan je zou verwachten van een achttienjarige, maar misschien komt dat ook omdat hij verder zo jeugdig oogt. Hij heeft een bijna laconieke uitstraling en een open, vriendelijk gezicht met ietwat diepliggende ogen. Zijn felrode haar – nonchalante, zwierige kuif – zit onberispelijk, maar ik vermoed dat hij er desondanks niet veel tijd aan heeft besteed. Dat kan ook te maken hebben met de algemene indruk die hij wekt, namelijk die van iemand die zich bij voorkeur niet al te druk maakt – en al helemaal niet over iets als zijn haar.

Julius’ fysiek is bijna tegengesteld aan dat van Fabio. Om te beginnen is hij een stuk langer, vermoedelijk tegen de een meter negentig. Hij doet een beetje slungelachtig aan, maar dat komt ook doordat hij zijn schouders wat laat afhangen en zijn hoofd nonchalant naar voren steekt. Als er iets is wat Julius van den

Berg met zijn lichaamstaal duidelijk maakt, dan is het: ik vind het prima. Dat is overigens ook letterlijk wat hij zei toen ik hem aan de telefoon vroeg hoe hij het zou vinden als ik hem een paar jaar op de voet zou volgen.

Een halve minuut later staan we in een donkere, nogal bedompte, huiskamerachtige ruimte. De tv staat aan, op tafel een Playstation. Julius verdwijnt naar de keuken, Fabio laat me het huis zien. Op de eerste etage staan, verdeeld over een stuk of vier kamers, overal bedden die ogen alsof er zojuist iemand uit is gestapt. Op sommige bedden ligt een halfopen slaapzak, op andere een dekbed. Fabio vertelt dat de locatie eigendom is van profploeg Giant-Alpecin en dat SEG er ook zo nu en dan gebruik van mag maken. Ik merk dat hij me op mijn gemak probeert te stellen. Hij is sowieso voorkomend, lijkt keurig opgevoed. Hij wisselt je en jij af met u. In een van de kamers installeer ik mijn camera, na het eten ga ik ze daar, apart van elkaar, interviewen.

Terug beneden vraagt Fabio of ik iets wil drinken. Het was een lange dag en het is warm, ik vraag of er een biertje is. Terwijl ik het zeg realiseer ik me dat dat misschien een rare vraag is. Fabio kijkt Julius vragend aan, trekt zijn schouders op. 'Is er hier bier?'

Voor de vorm wordt er even gezocht. Geen bier natuurlijk. Stom.

Fabio en Julius zitten nu een halfjaar in dezelfde ploeg, daarvoor kenden ze elkaar alleen van naam omdat ze geregeld dezelfde wedstrijden reden bij de junioren. Toch is het alsof ze uit hetzelfde dorp komen en elkaar al hun hele leven kennen. Over en weer worden veel, bij voorkeur plagerige grappes gemaakt. Wie iets doms zegt, of iets wat als dom zou kunnen worden opgevat, wordt direct aangepakt. En dan wordt er gelachen. Door beiden, want geen van beiden lijkt zichzelf bovenmatig serieus te nemen.

'Ja, Julius, nu moet je zelf nog koken, maar straks ben je prof, dan hoeft dat niet meer.'

'Ach, doe normaal man.'

'Ja, Julius, jij wordt écht prof!'